

Charakterystyka gimnazjalistów w świetle psychologii rozwojowej i pedagogiki

zestawienie bibliograficzne w wyborze

Wybór i oprac. 2015 r. Bożena Lewandowska
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach

Objaśnienia skrótów:

PBW – Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach
UJK – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Wydawnictwa zwarte i rozdziały w książkach

- 1.** Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania : podręcznik dla studentów uczelni pedagogicznych : praca zbiorowa / pod red. Andrzeja Jaczewskiego ; [współaut. Andrzej Jaczewski et al.]. - Wyd. 3 rozsz. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2005. - 314, [1] s. : il. ; 21 cm
Sygn. 245184 Czytelnia PBW
Sygn. 245185, 247910, 251289 Wypożyczalnia PBW
- 2.** Człowiek u progu trzeciego tysiąclecia : zagrożenia i wyzwania. T. 2 / pod red. nauk. Mieczysława Płopy. - Elbląg : Wydawnictwo Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej ; Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 549 s. : il. ; 25 cm
Zawiera m.in.: Gimnazjaliści wobec zmian na rynku pracy / Urszula Sokal.
Sygn. 242791 Czytelnia PBW
- 3.** Familiologia XXI wieku : wyzwania i oczekiwania / red. nauk. Urszula Gruca-Miąsik. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. - 282 s. : il. ; 24 cm. - Bibliogr. przy rozdz.
Zawiera m.in.: Środowisko rodzinne a osiągnięcia edukacyjne gimnazjalistów / Katarzyna Siry (s. 64-81)
Czytelnia Pedagogiczna UJK
- 4.** Gwizdek, Bożena : Gimnazjalny projekt profilaktyczno-wychowawczy / Bożena Gwizdek, Elżbieta Sołtys. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2002. - 150 s. : il. ; 24 cm.
Sygn. 234313, 234315 Wypożyczalnia PBW
Sygn. 235038 Czytelnia PBW
- 5.** Kołodziejska, Elżbieta : Jacy jesteśmy? : gimnazjaliści o sobie, rodzicach i nauczycielach / Elżbieta Kołodziejska. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", cop. 2007. - 335 s. : il. ; 21 cm. - Bibliogr. s. 311-322
Sygn. 243553 Wypożyczalnia PBW
- 6.** Konarzewski, Krzysztof : Reforma oświaty : podstawa programowa i warunki kształcenia /Krzysztof Konarzewski. - Warszawa : WEMA, 2004. - 225,[7]s. ; 24 cm. - Bibliogr.
Funkcja podstawy programowej. Podstawa programowa a minimum programowe. Egzamin - co mówią o uczniu i szkole. Standardy wymagań egzaminacyjnych. Egzamin zewnętrzne i

wewnętrzne. Procedury egzaminowania. Wykroczenia gimnazjalistów - przyczyny i zapobieganie. Warunki kształcenia: sieć szkolna, siedziby szkół, droga do szkoły, opieka nad uczniem, nauczyciele, zmiany w szkołach - opinie nauczycieli, zmiany w gimnazjach - opinie uczniów.

Sygn. 238649 Czytelnia PBW

7. Kryzysy rozwojowe wieku dziecięco-młodzieżowego a możliwości społecznego wsparcia / pod red. nauk. Bożeny Grochmal-Bach i Anny Knobloch-Gali ; Instytut Psychologii Stosowanej. Uniwersytet Jagielloński. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2005. - 203, [1] s. : wykr. ; 24 cm

Sygn. 239085 Czytelnia PBW

Sygn. 239365 Wypożyczalnia PBW

8. Obuchowska, Irena : Drogi dorastania : psychologia rozwojowa okresu dorastania dla rodziców i wychowawców / Irena Obuchowska. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1996. - 205, [1] s. : 1 il. ; 20 cm

Dorastanie: terminologia, fazy, uwarunkowania, różnice. Skok pokwitaniowy. Antagonizm płci. Inicjacja seksualna. Rozwój umysłowy, moralny i emocjonalny. Idealizm młodzieńczy. Nihilizm. Cynizm. Stosunek do religii. Poszukiwanie i kryzys tożsamości. Orientacje społeczne. Cele, negatywizm, potrzeba wyczynu, aktywność. Niepowodzenia w nauce, stresy, konflikty. Autodestrukcyjne zachowania: uzależnienia, ucieczki, próby samobójcze. Postępowanie wychowawcze: sytuacja w rodzinie, błędy wychowawcze, dziesięć zasad postępowania.

Sygn. 233975 Czytelnia PBW

Sygn. 233976, 233977, 221842, 221852, 221853 Wypożyczalnia PBW

9. Psychologia rozwoju człowieka. [T. 2], Charakterystyka okresów życia człowieka / red. nauk. Barbara Harwas-Napierała, Janusz Trempała. - Wyd. 3. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010. - 303, [1] s. : fot., rys., tab., wykr. ; 24 cm
Zawiera m.in.: adolescencja.

Sygn. 230489 Czytelnia PBW

Sygn. 249064, 246710, 246711, 247153, 243256-243258 Wypożyczalnia PBW

10. Psychologiczne portrety człowieka / red. Anna I. Brzezińska ; [aut. tomu Anna Izabela Brzezińska et al.]. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005. - X, 749 s. : il. ; 25 cm

Zawiera m.in.: S. 259-343 : Wiek szkolny. Jak rozpoznać potencjał dziecka? Jak rozpoznać ryzyko i jak pomagać? S. 345-422 : Okres dorastania. Jak rozpoznać potencjał nastolatków? Jak rozpoznać ryzyko i jak pomagać?

Sygn. 241768 Czytelnia PBW

Sygn. 243392, 243393 Wypożyczalnia PBW

11. Społeczne uczestnictwo młodzieży średniego miasta / red. nauk. Edward Hajduk, Paweł Karpińczyk. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2005. - 231 s. : il. ; 21 cm. - Bibliogr. przy ref.

Zawiera m.in.: Wprowadzenie / Edward Hajduk. Przeobrażenia fazy młodości / Dieter Kirchöfer, Hans Merkens. Społeczne uczestnictwo młodzieży. Empiryczna weryfikacja modelu / Edyta Mianowska.

Style wychowania w rodzinie a społeczne uczestnictwo młodzieży / Elżbiata Papiór.

Młodzież gimnazjalna o swoich partnerach społecznych / Elżbieta Kołodziejska.

Orientacje polityczne zielonogórskich gimnazjalistów / Bogdan Idzikowski.

Gimnazjaliści między domem a szkołą / Paweł Karpiński.

Ramy czasu wolnego gimnazjalistów / Krzysztof Dziendziura.

12. Studenci małego ośrodka akademickiego o przyszłym zawodzie i pracy - badania panelowe / Barbara Hajduk. Społeczne uczestnictwo młodzieży - wielość obrazów / Edward Hajduk.

Sygn. 243520 Czytelnia PBW

13. Szkoła jako przestrzeń edukacyjnego (nie)porozumienia / red. nauk. Agnieszka Domagała-Kręcioch, Bożena Majerek. - Wyd. 2. - Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2014. - 195 s. : il. ; 24 cm
Zawiera m.in.: Gimnazjalista jako ofiara przemocy szkolnej / Jolanta Maćkowicz (s. 89-100)

Czytelnia Pedagogiczna UJK

14. Turner, Jeffrey S. : Rozwój człowieka / Jeffrey S. Turner, Donald B. Helms ; red. nauk. Stanisława Lis ; przetł. Stanisława Lis [et al.]. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999. - [4], XVI, 725 s. : 2 portr., rys. kolor., wykr. ; 27 cm
Zawiera m.in.: Rozwój w ciągu życia: periodyzacja cyklu życiowego, czynniki środowiskowe, dynamika, okresy krytyczne, zasady epigenetyczna, ciągły czy nieciągły rozwój, aktywne i reaktywne modele, płęć. Metody badawcze psychologii rozwoju: naukowa, obserwacja, studium przypadku, wywiad i kwestionariusz, m. korelacyjna, plan podłużny i poprzeczny, czynniki zw. z wiekiem i kohortą, podejścia sekwencyjne. Teorie rozwoju: psychologiczne (psychodynamiczne, poznawcze, uczenia się, etologiczna, humanistyczna, ekologiczna); socjologiczne (symboliczny interakcjonizm, teoria wymiany społecznej, rozwoju rodziny, konfliktu); biologiczne (teoria zużywania się, komórkowa, odporności. S. 339-395 : Okres dorastania.

Sygn. 227107 : czyt. PBW

Sygn. 227109, 227111, 227544, 227638 Wypożyczalnia PBW

15. Zajączkowski, Krzysztof : Lekcje wychowawcze w gimnazjum / Krzysztof Zajączkowski. - Kielce : Wydawnictwo „Jedność”, 2003. - 111 s. ; 24 cm
Charakterystyka okresu rozwojowego gimnazjalistów. Psychospołeczne uwarunkowania funkcjonowania młodzieży: wartości, relacje z otoczeniem. Zagrożenia rozwoju: subkultury, sekty, uzależnienia. Scenariusze zajęć: Poznajmy się, zaufanie, uczucia i emocje, porozumiewanie się, jak polubić szkołę, agresja, asertywność, stres, odpowiedzialność i inne.

Sygn. 236674 czyt. PBW

Sygn. 236675-236676 wyp. PBW

16. Zajączkowski, Krzysztof : Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży / Krzysztof Zajączkowski. - Wyd.3. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 1999. - 126 s. : rys., tab. ; 24 cm
Zawiera m.in.: obbing wśród uczniów – istota zjawiska, diagnozowanie, przeciwdziałanie / Adam Szecówka

Sygn. 229706 Wypożyczalnia PBW

Wydawnictwa ciągle – dostępne w czytelni PBW

17. Adydan, Gerard : Losy gimnazjalistów z problemami zdrowotnymi / Gerard Adydan // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2004, nr 10, s. 37-38
Artykuł – na podstawie badań.

- 18.** Baran, Grzegorz : Kompetencje literackie uczniów - diagnoza III etapu edukacyjnego / Grzegorz Baran // „Język Polski w Gimnazjum”. - 2014/2015, nr 3, s. 43-60
- 19.** Barańska, Jolanta : Rozwój społeczny dziecka w okresie dorastania / Jolanta Barańska // "Inspiracje".- 2004, nr 4, s. 19, 20
Kontakty społeczne młodzieży w okresie dorastania. Zmiany w sferze społeczno-moralnej. Przyczyny zachowań agresywnych młodzieży w okresie dorastania.
- 20.** Bieniasz, Marta : Gimnazjum szansa czy pomyłka? / Marta Bieniasz // „Meritum”. - 2007, nr 1, s. 13-14
- 21.** Boba, Małgorzata : Oczekiwania gimnazjalistów / Małgorzata Boba, Maria Michnowicz // „Edukacja”. - 2008, nr 1, s. 119-126
Próba charakterystyki uczniów gimnazjum na podstawie 105. prac gimnazjalistów uczących się w szkołach zlokalizowanych na wsiach w trzech województwach: lubelskim, małopolskim i podkarpackim.
- 22.** Bobik, Bogumiła : Radzenie sobie ze stresem przez młodzież gimnazjalną / Bogumiła Bobik // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2011, nr 10, s. 44-50
- 23.** Bochnia Beata : Postawy gimnazjalistów wobec zróżnicowań społecznych / Beata Bochnia // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2007, nr 1, s. 41-44
Zawiera: Badania, których celem było poznanie przekonań, uczuć i zachowań młodzieży wobec nierówności społecznych.
- 24.** Borecka-Biernat, Danuta : Osobowościowe determinanty agresywnej strategii rozwiązywania konfliktów przez gimnazjalistów / Danuta Borecka-Biernat // „Szkoła Specjalna”. - 2014, nr 4, s. 245-261
- 25.** Borucka, Anna : Przewyciężyć zły los / Anna Borucka, Krzysztof Ostaszewski // „Psychologia w Szkole”. - 2009, nr 1, s. 13-21
Wpływ niekorzystnych warunków na rozwój zachowań społecznych dziecka, m.in.: gimnazjalisty.
- 26.** Borucka, Anna : Życie w szkole oczami uczniów / Anna Borucka, Joanna Raduj, Agnieszka Pisarska // „Remedium”. - 2013, nr 11, s. 4-5
- 27.** Brzezińska, Anna : Bez buntu nie ma rozwoju / Anna Brzezińska, Joanna Janiszewska-Rain // "Psychologia w Szkole". - 2005, nr 3, s. 69-78
Kryzysy wieku młodzieńczego. Konieczność występowania buntów i konfliktów. Dojrzała tożsamość.
- 28.** Bykowski, Paweł : Orientacje gimnazjalistów wobec rzeczywistości / Paweł Bykowski // „Edukacja i Dialog”. - 2008, nr 10, s. 8-14
- 29.** Dąbrowska-Król, Hanna : Problemy adaptacyjne młodzieży gimnazjalnej / Hanna Dąbrowska-Król // "Nowa Szkoła".- 2006, nr 6, s.45-47
Przyczyny i objawy trudności adaptacyjnych gimnazjalistów - na podstawie badań.

- 30.** Denst-Sadura, Aleksandra : Czego potrzebuje gimnazjalista? / Aleksandra Denst-Sadura // „Głos Nauczycielski”. - 2011, nr 25, s. 16
Czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka związane z zachowaniami gimnazjalistów na podstawie raportu z trzyletnich badań nad zachowaniami warszawskich gimnazjalistów przeprowadzonych przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.
- 31.** Fidelus, Anna : Wagary - konsekwencja kryzysu współczesnej szkoły / Anna Fidelus // „Nowa Szkoła”. - 2013, nr 5, s. 20-27
M.in.: gimnazjaliści.
- 32.** Fitrzyk, Elżbieta : Zaburzenia w zachowaniu gimnazjalistów w opinii nauczycieli / Elżbieta Fitrzyk // „Nowa Szkoła” . - 2014, nr 1, s. 33-42
- 33.** Fudali, Maria : Gimnazjaliści uczestnikami kultury młodzieżowej / Maria Fudali // „Edukacja i Dialog”. - 2008, nr 10, s. 46-52
- 34.** Fudali, Maria : Zrozumieć gimnazjalistę / Maria Fudali // „Wychowanie na Co Dzień”. - 2008, nr 9, s. 23-26
- 35.** Górna, Agnieszka : Pozaszkolne uwarunkowania trudności w nauce gimnazjalistów / Agnieszka Górna, Aleksandra Ratajczyk // „Remedium”. - 2014, nr 4, s. 20-21
- 36.** Hałaczek, Jagna : Po co nam dane statystyczne? : liczby ważne nie tylko w matematyce / Jagna Hałaczek // „Geografia w Szkole”. - 2015, nr 2, s. 14-17
Zawiera wnioski z Diagnozy Kompetencji Gimnazjalistów w latach 2011 i 2012.
- 37.** Kazimierowicz, Marek :Gimnazjum - jestem za! / Marek Kazimierowicz // „Nowa Szkoła”. - 2010, nr 7, s. 13-17
- 38.** Kołodziej, Karolina : Refleksje nad umiejętnościami gimnazjalistów w zakresie zastosowania wiedzy w praktyce, czyli jak to z dachem było / Karolina Kołodziej // „Edukacja”. - 2010, nr 1, s. 85-93
- 39.** Kołło, Hanna : Psychologiczne determinanty niedoboru aktywności fizycznej w populacji 15-latków / Hanna Kołło, Monika Guskowska, Joanna Mazur // „Wychowanie Fizyczne i Sport”. - T. 56, z. 1 (2012), s. 5-10
- 40.** Korczyński, Stanisław : Stres edukacyjny gimnazjalistów / Stanisław Korczyński // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2015, nr 2, s. 35-47
- 41.** Korytko, Tomasz : Biologia nastolatka : problemy wieku dorastania / Tomasz Korytko // "Gazeta Szkolna".- 2004 nr 3, s. 13
Wpływ zmian biologicznych na emocje.
- 42.** Korytko, Tomasz : Psychologia nastolatka : problemy wieku dorastania / Tomasz Korytko // "Gazeta Szkolna". - 2004, nr 4, s. 13
Poszukiwanie własnej tożsamości. Potrzeba akceptacji.
- 43.** Kozera-Mikuła, Patrycja : Gimnazjalista u progu dorosłości / Patrycja Kozera-Mikuła // „Wychowawca”. - 2014, nr 6, s. 21-23

44. Kubińska, Klaudia : Fonoholizm gimnazjalistów? / Klaudia, Kubińska // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2010, nr 10, s. 45-49
Dostępność telefonów komórkowych, uzależnienie od telefonów komórkowych, świadomość konsekwencji użytkowania telefonu w sposób niekontrolowany – na podstawie badań

45. Legutko, Maria : Uzupełnienie informacji dotyczących badań PISA / Maria Legutko // „Matematyka”. - 2014, nr 5, s. 44-47

Łoś, Maja : Ewaluacja programu profilaktyki zachowań agresywnych "Pozytywnie nakręcenie. Myślę-czuję-działam!" / Maja Łoś // „Serwis Informacyjny Narkomania”. - 2014, nr 1, s. 4-9

46. Malec, Magdalena : Poczucie lęku u młodzieży gimnazjalnej / Magdalena Malec // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2013, nr 9, s. 48-56.
Przedstawiono zjawisko lęku młodzieży w świetle literatury. Omówiono wyniki badań, których głównym problemem badawczym jest odpowiedź na pytanie: *Jak przedstawia się zjawisko lęku w środowisku młodzieży gimnazjalnej?* Zastosowano metodę sondażu diagnostycznego, ze szczególnym uwzględnieniem techniki ankietowej i wywiadu. Badania przeprowadzono w marcu 2010 roku w Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Chodlu wśród setki uczniów.

47. Moczko, Mariola : Szkoła z charakterem - kształtowanie systemu wartości gimnazjalistów / Mariola Moczko // „Meritum”. - 2007, nr 1, s. 38-41
Zawiera etapy budowania "Szkolnego dekalogu postaw i zachowań".

48. Nowak, Janusz : Poziom osiągnięć gimnazjalistów z informatyki : czy płeć może mieć wpływ na osiągnięcia z informatyki? / Janusz Nowak, Ryszard Gmoch // „Nowa Szkoła”. - 2013, nr 2, s. 29-35

49. Mazur, Milena : Agresywny nastolatek / Milena Mazur // „Remedium”. - 2012, nr 11, s. 30-31
Studium indywidualnego przypadku.

50. Nowakowski, Krzysztof : Cyberprzemoc w gimnazjum / Krzysztof Nowakowski, Natalia Kroker, Beata Świątek-Brzezińska // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2014, nr 9, s. 46-50.
Badania ankietowe, w których uwzględniono problematykę przemocy. Celem badań było uzyskanie danych zjawiska przemocy w sieci z perspektywy użytkowników w wieku wczesnej adolescencji. Badaniami zostali objęci uczniowie wszystkich klas jednego z krakowskich gimnazjów. W wyniku badań określono formy cyberprzemocy doświadczanej przez uczniów gimnazjum.

51. Mamroł, Andrzej.: Telefon komórkowy - szanse i zagrożenia w edukacji uczniów szkół gimnazjalnych / Andrzej Mamroł // „Nowa Szkoła”. - 2015, nr 3, s. 20-27

52. Nowakowski, Krzysztof : Cyberprzemoc w gimnazjum / Krzysztof Nowakowski, Natalia Kroker, Beata Świątek-Brzezińska // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2014, nr 9, s. 46-50

- 53.** Okońska-Walkowicz, Anna : Kształtowanie kompetencji kluczowych gimnazjalistów w programie "e-Akademia Przyszłości" / Anna Okońska-Walkowicz // „Meritum”. - 2011, nr 3, s. 58-61
- 54.** Otręba, Iwona : Aktywność ruchowa i styl życia gimnazjalistów / Iwona Otręba, Joanna Waleczek // „Lider”. - 2011, nr 2, s. 24-25
- 55.** Pałyska, Maciej : Korzystanie z czasu wolnego przez młodzież gimnazjalną / Maciej Pałyska, Joanna Raduj, Krzysztof Ostaszewski // „Remedium”. - 2006, nr 12, s. 28-29
- 56.** Piekoszewska, Magdalena : Podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowej przez młodzież gimnazjalną / Magdalena Piekoszewska // „Wychowanie na Co Dzień”. - 2008, nr 9, s. 19-23
- 57.** Pitala, Magdalena : Jak dorastać, by stać się sobą? Szanse i zagrożenia rozwoju tożsamości / Magdalena Pitala // „Psychologia w Szkole”. - 2007, nr 1, s. 79-90
- 58.** Pruchnik, Ewa : Program profilaktyczny : doskonalenie kompetencji komunikacyjnej w gimnazjum/ Ewa Pruchnik // „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”. - 2012, nr 1 , s. 30- 35
Przedstawiono założenia programu profilaktycznego, który opracowano i częściowo zrealizowano podczas praktyk studenckich na godzinach wychowawczych w I klasie gimnazjum.
- 59.** Przyborowska, Katarzyna : Gimnazjaliści o przemocy / Katarzyna Przyborowska // „Niebieska Linia”. - 2010, nr 1, s. 11-16
- 60.** Ramirez, Katarzyna : Plany edukacyjno-zawodowe uczniów gimnazjum / Katarzyna Ramirez // „Pedagogika Pracy”. - T. 51 (2007), s. 32-40
- 61.** Sarnecki, Robert : Niepowodzenia szkolne uczniów reformowanego gimnazjum / Robert Sarnecki // „Nowa Szkoła”. - 2008, nr 7, s. 32-38
- 62.** Sijko, Kamil.: Gimnazjaliści w cyfrowym świecie / Kamil Sijko // „Psychologia w Szkole”. - 2015, nr 1, s. 66-71
- 63.** Szczechowicz-Kasza, Izabela : Z badań nad czasem wolnym młodzieży gimnazjalnej a jej aktywnością ruchową / Izabela Szczechowicz-Kasza // „Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne”. - 2007, nr 2, s. 29-33
- 64.** Tejszerski, Romuald : W gimnazjum - jak na polu minowym / Romuald Tejszerski // „Gazeta Szkolna”. - 2010, nr 15/16, s. 10-11
Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów – na podstawie badań.
- 65.** Tłuściak-Deliowska, Aleksandra : Przekonania normatywne gimnazjalistów dotyczące dręczenia szkolnego / Aleksandra Tłuściak-Deliowska // „Szkoła Specjalna”. - 2014, nr 1, s. 18-29.

- 66.** Tłuściak-Deliowska, Aleksandra : Zaangażowanie gimnazjalistów w przemoc rówieśniczą : rola bliskich przyjaciół / Aleksandra Tłuściak-Deliowska // „Wychowanie na co Dzień”. - 2013, nr 6, s. 3-7
- 67.** Udzik, Beata : Gimnazjalista jako nadawca i odbiorca w świetle ewaluacji formatywnej / Beata Udzik // „Język Polski w Gimnazjum”. - 2011/2012, nr 3, s. 65-76
- 68.** Waligóra-Huk, Anna : Młodzież gimnazjalna z terenów wiejskich a używki - diagnoza i wnioski dla profilaktyki szkolnej / Anna Waligóra-Huk // „Chowanna”. - T. 2 (2012), s. 109-124
- 69.** Wójcik, Magdalena : Środowiskowe czynniki zachowań problemowych młodzieży gimnazjalnej / Magdalena Wójcik, Anna Rustecka-Krawczyk // „Remedium”. - 2009, 1, s. 6-7
- 70.** Wrótniak, Joanna : Poczucie samotności u uczniów rozpoczynających nowy etap nauki szkolnej / Joanna Wrótniak // „Opieka, Wychowanie, Terapia”. - 2000, nr 2, s. 23-27
- 71.** Zajdel, Krzysztof : Gimnazja w statystykach i w liczbach / Krzysztof Zajdel // "Dyrektor Szkoły". - 2007, nr 9, s. 38-39
Omówienie wyników badań porównawczych gimnazjów wiejskich i miejskich z woj. dolnośląskiego: kadra, liczebność klas, baza edukacyjna, wyniki egzaminu, ocenianie, wybory edukacyjne.
- 72.** Zygmunt, Teresa : Nadwaga i otyłość gimnazjalisty : (opis i analiza przypadku) / Teresa Zygmunt // „Lider”. - 2006, nr 2, s. 17